

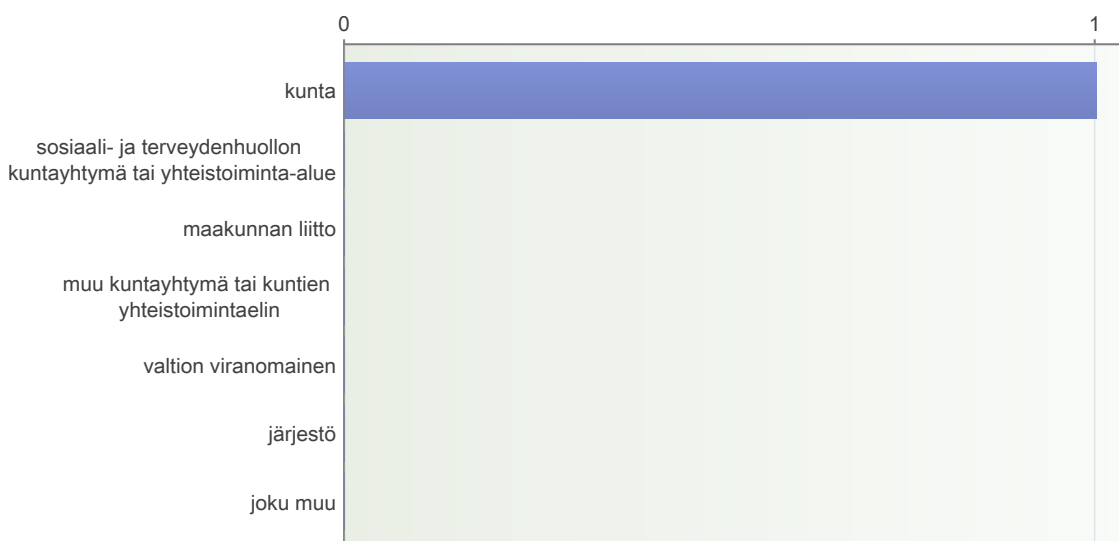
## 1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Hartolan kunta	Merja Olenius	Merja Olenius 044-7432217	7.11.2016	Hartolan valtuusto

## 2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1



### 3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Nyt lausunnolla oleva sote-ratkaisu, jossa sote-järjestämisvastuu siirretään maakunnille, ei sellaisenaan kavenna väestön terveys- ja hyvinvointieroja, koska alueelliset erot ovat syntyneet pitkän aikavälin kuluessa ja palautuvat paikallisesti väestön ikärakenteeseen ja väestön todellisiin terveyseroihin.

Terveyserojen kaventumista osoittavan muutoksen mittaus- ja ohjausjärjestelmä on tässä vaiheessa valtakunnan tasolla vielä erittäin puutteellinen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat mitä suurimmassa määrin lähellä asiakasta tuotettavia asiakaspalveluja. Palvelujen yhdenvertainen saatavuus edellyttää palvelujen tuottamista siten, että asiakas saa tarvitsemansa palvelut oikeanaikaisesti ja oikeanlaisina riippumatta asiakkaan iästä, varallisuudesta ja asuinpaikasta, mikä edellyttää maksuttomia peruspalveluja.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on jäämässä kuntien vastuulle, joten maakuntamalli ei ratkaise terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Hallituksen esityksestä puuttuu se insentiivi, joka saa kunnat edistämään terveyttä ja hyvinvointia.

Maakunnan sisällä on mahdollisuus parantaa palvelujen saatavuutta ja palveluihin pääsyä, mutta yksittäisen kunnan ja sen kuntalaisen näkökulmasta uudistus uhkaa viedä palvelut kauemmas asukkaasta. Valinnanvapauden käyttöönotto voi pahimmassa tapauksessa jopa heikentää yhdenvertaisuutta, ja tulisi tarkkaan miettiä, tulisiko valinnanvapausmallin koskea kaikkia palveluryhmiä vai kenties vain osaa palveluista. Valinnanvapausmalli tulee valmistella siten, että se ei johda hyvinvointi- ja terveyserojen lisääntymiseen kansalaisten välillä.

#### 4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- Kustannusten kasvun hillinnän kannalta keskeistä on tulevaisuuden palvelulupauksen sisältö: millä omavastuuosuudella ja mitä hoitoja, lääkkeitä ja menetelmiä julkisen palvelutarjonnan piiriin kuuluu. Tavoitteen on, että vaikuttavissa hoidossa ei olisi omavastuuta. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon palveluprosessien kehittämiseen tulee vaikuttaa jo ennen lakiuudistusta. Kikyn vaikutukset julkisen sektorin kokonaiskustannuksiin ennen lain voimaantuloa ovat merkittävät.

Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystoimen palveluiden laatu ja kustannustehokas työnjako näkyvät maakunnan keskimääräistä edullisemmissa sote-kustannuksissa. Maakunta- ja soteuudistuksessa on kiinnitettävä huomiota siihen, että edullisesti toimineita maakuntia/kuntia ei rankaista kuntatalouden puolella uudistuksen toteutuessa 2019, ja kuntien mahdollisuus selvittää kuntiin jäävistä perustehtävistä turvataan.

Muutoksen taloudellisia kokonaisvaikutuksia on varsin hankala, ellei jopa mahdoton luotettavasti arvioida, koska kuntien VOS-järjestelmän kokonaisuudistus ta vasta valmistellaan ja maakuntauudistuksen kokonaisvaikutuksista ei ole tietoa.

Kuntien vastuulle jäävään hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen on osoitettava 2 % hyteresurssi, joka on taattava lailla.

Henkilöstömäärän väheneminen eläköitymisen/luontainen poistuman kautta voi merkitä palvelujen heikkenemistä, koska korvaavia palveluja ei ole kehitetty.

#### 5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

- Perustettavissa maakunnissa on kysymys perustuslain 121 §:n 4 momentissa säädetyistä itsehallinnosta kuntia suuremmilla itsehallintoalueilla, josta säädetään lailla. Suomen perustuslaki on kirjoitettu kaksipuolisen mallin mukaisesti, jossa on valtio ja kunta. Maakunta on kolmas porras, jota perustuslaki ei tunne. Tästä syystä esitetystä uudistuksesta on vaikea saada perustuslain mukaista.

Tärkein itsehallintoa rajoittava tekijä on, että maakunnilla ei tulisi olemaan verotusoikeutta, vaan maakuntien talous perustuisi miltei kokonaan valtion maakunnalle osoittamaan rahoitukseen. Toimivampi rahoitusmalli olisi jäsenmaksumalli kunnilta maakuntahallinnolle, jolloin demokratiavaje olisi hallittavissa, kun maksajalla olisi intressi seurata mihin raha käytetään ja maakunnalla olisi velvollisuus raportoida rahan käytöstä. Tämä on ns. Hartolan malli.

Koko maakunnan toiminnan menoraami on täysin riippuvainen vuosittaisesta valtion menobudjetista, eikä se tue pitkäjänteistä alueen intressiä toiminnan tehokkaaseen organisointiin ja kehittämiseen, kuten ns. Hartolan malli.

Ehdotettu malli katsoo asiaa palveluntuottajien kustannusten kannalta ja Hartolan malli katsoo asiaa palveluntarvitsijoiden palvelutarpeiden ja maksukyvyyn kannalta.

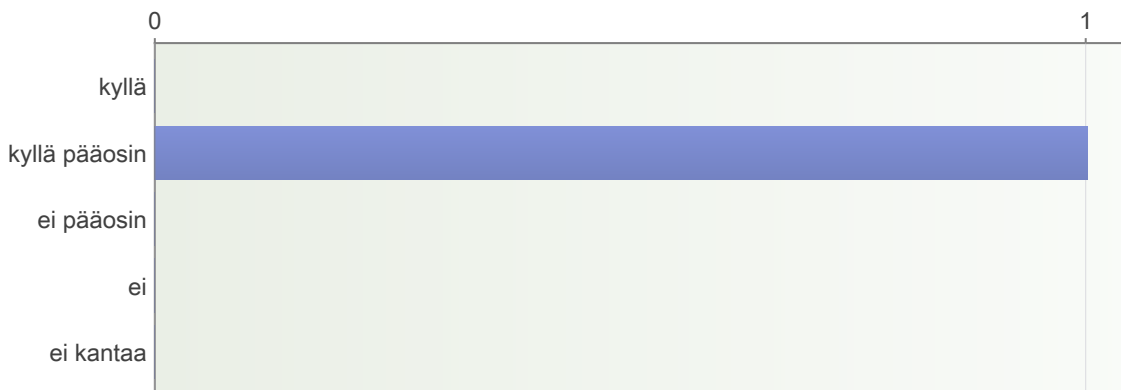
Maakuntien itsehallinnollinen asema voidaan kiteyttää kysymykseen, minkälaista on valtion ohjauksessa tapahtuva vahvojen maakuntien itsehallinto?

Valtionohjauksen tulisi keskittyä vain poliittisesti strategisiin kysymyksiin.

Sen sijaan palveluja koskevat operatiiviset ammatillista ja alueellista asiantuntemusta edellyttävät asiat tulisi jättää maakuntien päätösvaltaan. Nykyisessä valtion aluehallinnossa on haasteena usean ministeriön putkiohjaus alueellisen johdon ja päätöksenteon yli ja ohi tuotannollisiin ja valmisteleviin tehtäviin, tämän ei tulisi enää olla mahdollista maakuntahallinnossa.

#### 6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

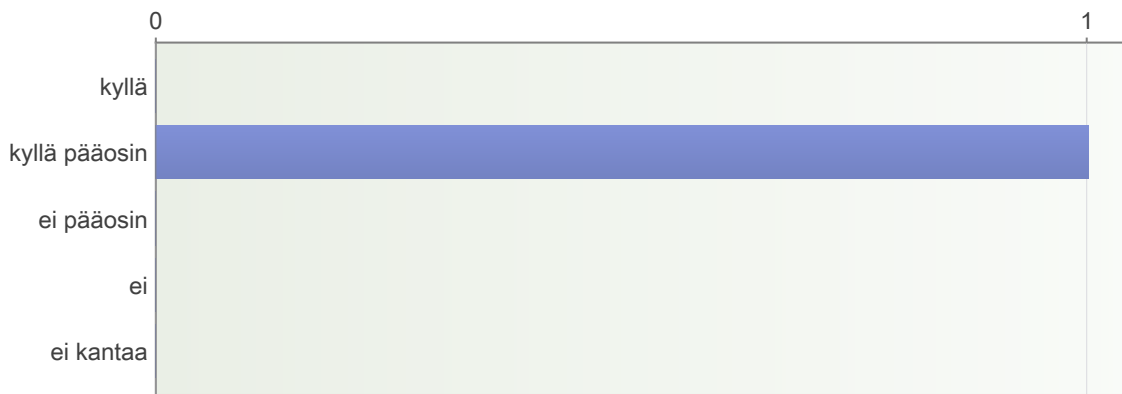
Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: kyllä pääosin**

#### 7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: kyllä pääosin**

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

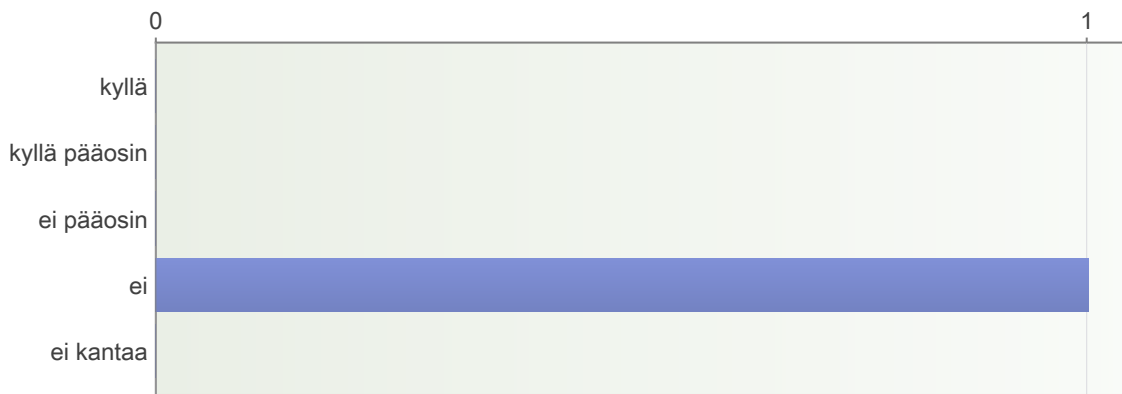
Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: kyllä**

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

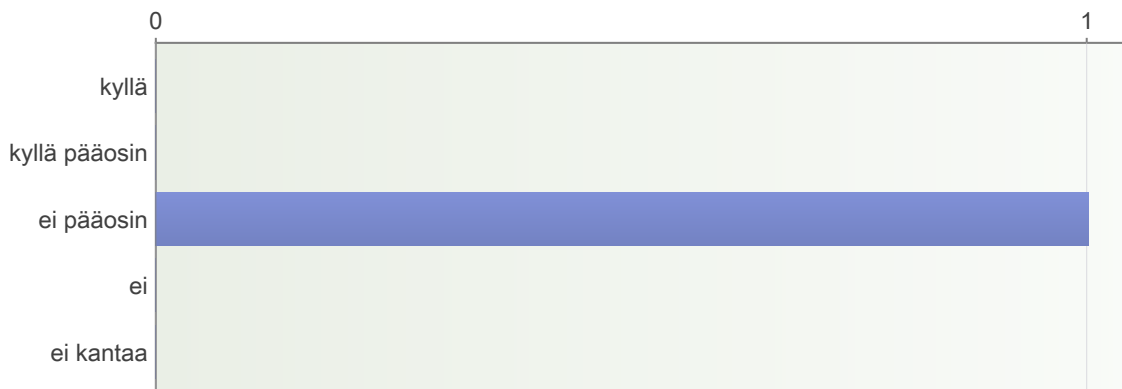
Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: ei**

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: ei pääosin**

## 11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Vastaajien määrä: 1

- Kunnan ja maakunnan yhteistoiminta:

Maakuntien ja kuntien pitäisi voida sopia tehtävistään siten, että se mahdollistaa maakuntien reunakuntien ja pienimpien kuntien erityisroolin huomioimisen annettavassa lainsäädännössä ja niiden elinvoimatehtävien, kuten työllisyyden edistämisen, innovaatio- ja kilpailukyky politiikan sekä kotouttamisen hoitamisen tehokkaasti huomioiden alueelliset erityispiirteet.

Maakuntien palvelukeskukset:

Maakuntalakiluonnoksen 16 luvun säännökset valtakunnallisista palvelukeskuksista tulee poistaa laista. Suomessa ei riitä asiantuntijuutta 18 palvelukeskukseen, ja ne tulisi keskittää jolloin saadaan synergisiä etuja ja säästöjä.

Toimitila- ja kiinteistöhallinto:

Näiden tehtävien osalta lähtökohtana tulisi olla, että maakunnat päättäisivät palvelujensa tuotantorakenteesta sekä sen edellyttämästä toimitilatarpeesta. Maakunnilla tulisi olla oikeus organisoida asiat itsenäisesti ja tarvittaessa

yhteistyössä alueen kuntien ja muiden jo olemassa olevien toimijoiden kanssa.

Yhden valtakunnallisen yhtiön sijaan tulisi muodostaa useampia maakuntien ohjauksessa olevia alueellisia toimitilayhtiöitä. Tämä mahdollistaisi yhtiöiden toimivan ohjauksen alueellisten toiminnallisten tarpeiden mukaisesti.

Talous- ja henkilöstöhallinto:

Talous- ja henkilöstöpalvelut voidaan hoitaa keskitetysti maakunnassa tai aidolla kilpailutuksella markkinoilla, johon sisältyy myös yrittäjäriski.

Tieto- ja viestintä tekniset palvelut (ICT-palvelukeskus):

Maakuntien tarvitsemat kansallisesti yhteiset ICT- palvelut tulisi toteuttaa Tanskan tai Viron mallilla.

Maakuntalakiluonnoksessa maakunnille on säädetty yhteensä 25 lakisäätelistä

tehtäväaluetta joiden tarkempi sisältö määritellään erityislainsäädännössä. Sosiaali

- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja ympäristöterveydenhuollon sekä maaseutuhallinnon ja lomituksen tehtävät siirtyvät kunnilta. Muilta osin kysymys on valtion aluehallinnon lakisäätelistä maakunnille siirtyvistä tehtävistä. Maakunnan toimiala on näiltä rajoitettu.

Maakunnille säädettyjen tehtävien sisältö tullaan määrittelemään kutakin tehtävää

koskevassa erityislainsäädännössä. Erityislainsäädännön uudistaminen ja muutokset ovat vielä valmistelussa, joten tässä vaiheessa ei ole edellytyksiä arvioida tehtäväkokonaisuutta yksityiskohtaisemmin.

Jatkovalmistelussa on syytä kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että erityislainsäädännössä määritellään maakunnalle siirrettävät tehtävät siten, että ne eivät ole päällekkäisiä tai rinnakkaisia kuntien tai valtion tehtävien kanssa. Toimivaltarajojen tulee olla selkeitä.

Maakuntalakiluonnoksen tehtäväluettelossa on jo nyt nähtävissä päällekkäisyyttä kunnan tehtävien kanssa.

Jatkovalmistelussa on erityisesti syytä kiinnittää huomiota siihen, että kunnan ja maakunnan roolia ja tehtäviä selkeytetään erityisesti seuraavissa

tehtäväkokonaisuuksissa:

1.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kuntien tehtävät ovat tältä osin määrittelemättä. Kunnille annettavan hyte-rahoituksen -% osuuden tulisi olla 2 % yhden prosentin sijaan.

2.

Ympäristöterveydenhuolto

Ympäristöterveydenhuolto on linjattu maakuntaan siirtyväksi tehtäväksi, ja sellaisena sen tulee pysyä.

3.

Kasvupalvelut (työllisyys- ja elinkeinoasiat)

TE-palvelujen selkeyttäminen ja uudistaminen yritys- ja asiakaslähtöisiksi kasvupalveluiksi on tavoiteltava uudistus. Maakunta on sopivan kokoinen yksikkö vastaamaan kasvupalveluista.

4.

Aluekehittäminen

Aluekehittämäviranomaisten tehtävien siirto maakunnalle on tarkoituksenmukaista.

5.

Maakuntakaavojen ja kuntien yleiskaavojen suhde

Maakuntakaavoituksen siirtymisestä maakunnan liitoilta maakunnille seuraa tarve

tarkastella maankäyttö- ja rakennuslain kaavajärjestelmää laajemminkin. Maakuntakaavoituksen tulisi jatkossa keskittyä selvemmin ja strategisemmin

aluerakenteen kannalta keskeisiin kysymyksiin. Kuntien ja kaupunkiseutujen onnistuminen elinvoimapolitiikassa edellyttää, että niillä säilyy oikeus itsenäisiin valintoihin maapolitiikassa, kaavoituksessa ja toteuttamisen ohjelmoinnissa.

6.

Liikennejärjestelmän toimivuus, liikenneturvallisuus, tie- ja liikenneolot ja alueellinen tienpito, maankäytön yhteistyö.

Maakuntien tehtävät ja vastuut tienpidossa suhteessa tienpidosta osaltaan vastaavaan Liikennevirastoon edellyttävät selventämistä.

7.

Maatalouden ja maaseudun kehittäminen

Tehtäväalue tulee muuttua kuulumaan seuraavasti: Maaseudun kehittäminen sekä maa

- ja elintarviketalouden, maaseutuelinkeinojen ja maatilatalouden sekä kala- ja riistatalouden edistäminen ja rahoittaminen, viljelijä tukitehtävät sekä näihin liittyvät palvelut. Tehtäväalueeseen tulisi kuulua myös sivuelinkeinot.

8.

Pelastustoimi

Pelastustoimen järjestämisessä 18 maakunnallisen pelastuslaitoksen malli on parempi.

Pelastustoimi tulisi voida järjestää monituottajamallin mukaan, joka ottaa paremmin huomioon erilaiset olosuhteet kaupungeissa ja kuin haja-asutusalueella.

Pelastustoimella on vahva osaaminen hallinnonalat ylittävästä yhteistyöstä häiriö- ja poikkeusoloihin varautumisesta, valmiussuunnittelusta ja -harjoituksista. Tämä osaaminen on pystyttävä viemään kuntatoimijoiden tueksi maakuntauudistuksenkin jälkeen.

9.

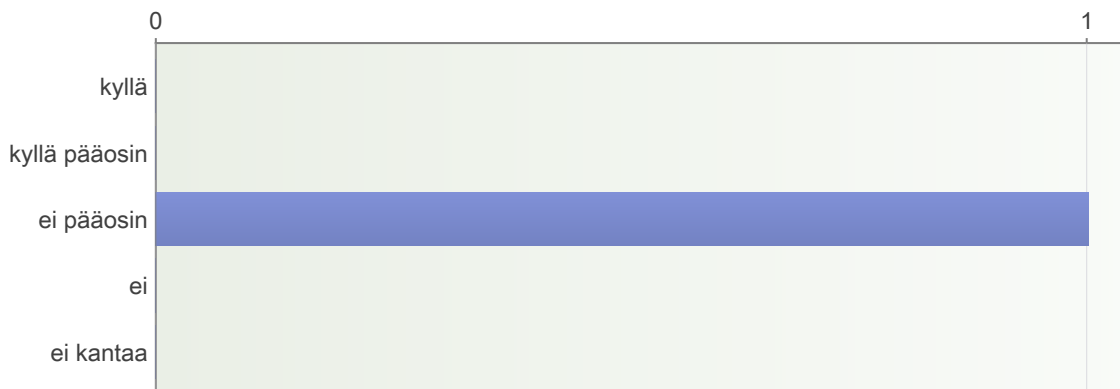
Vesitalous, vesihuollon edistäminen ja suunnittelu

Vesihuolto on osa kuntien vastuulla olevan rakennetun ympäristön palvelukokonaisuutta ja vesihuollon järjestämisvastuu tulee olla jatkossakin kunnalla.

Vesihuollon suunnittelutehtävä tulee antaa maakunnille. Myös vesilain valvontatehtävät soveltuvat parhaiten maakuntien vastuulle osana vesiasioiden kokonaisuutta.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

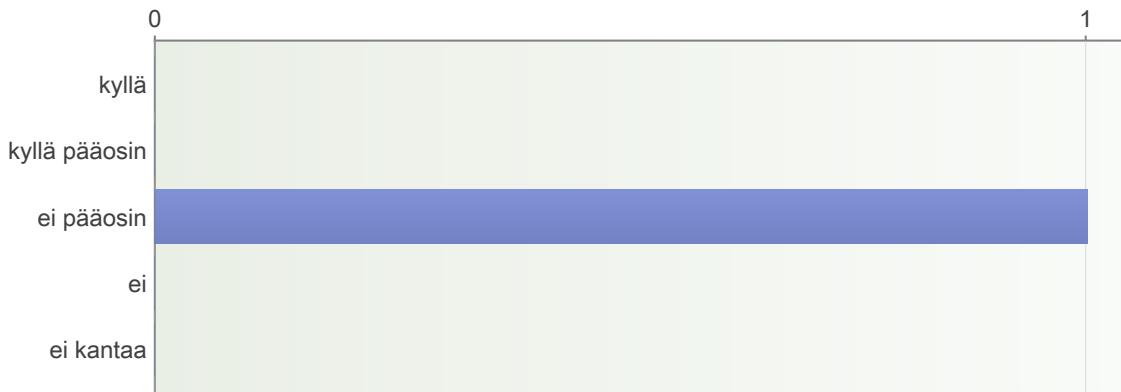


**Avoimet vastaukset: ei pääosin**

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

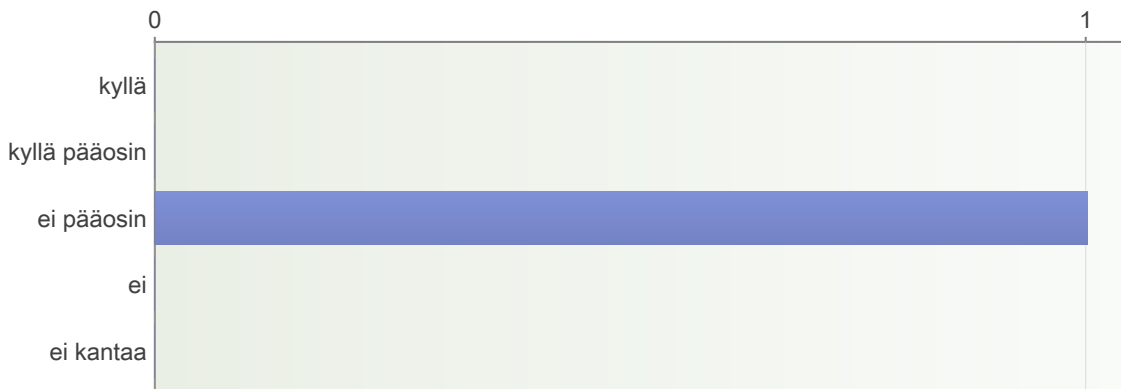




**Avoimet vastaukset: ei pääosin**

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

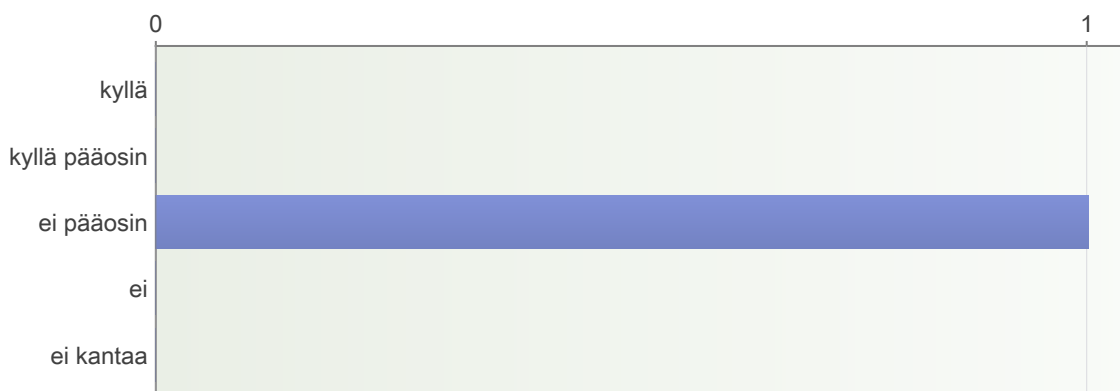
Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: ei pääosin**

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

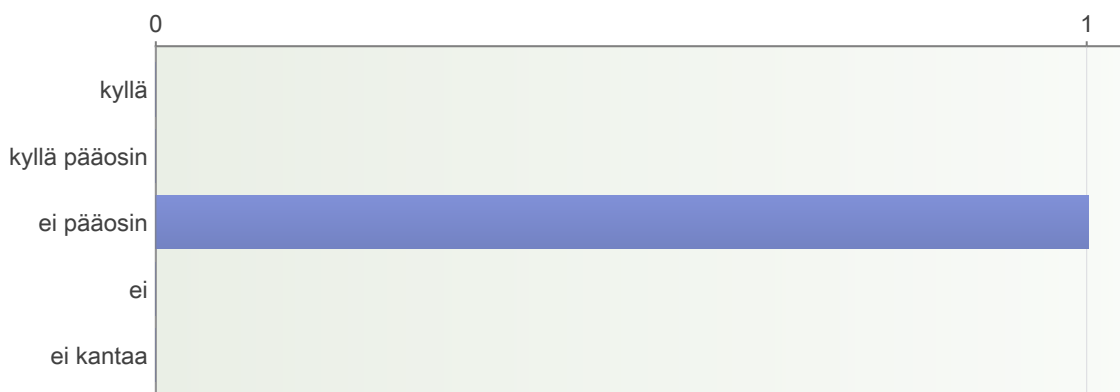
Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: ei pääosin**

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

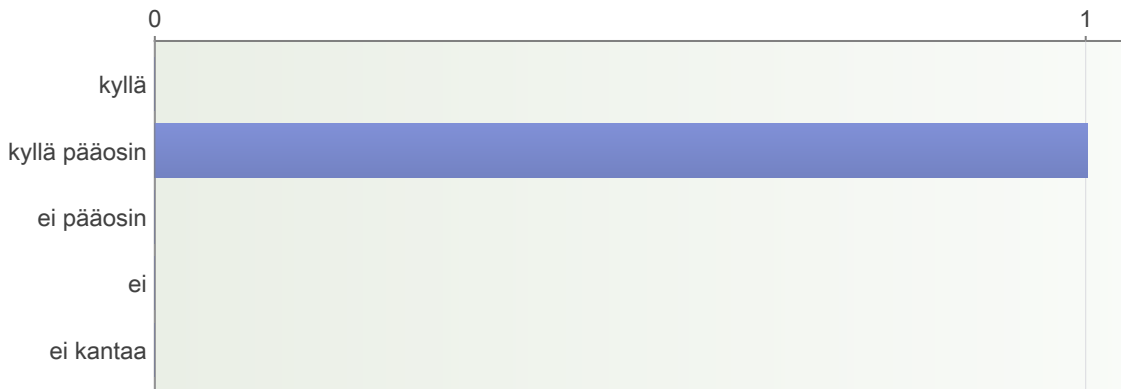
Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: ei pääosin**

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitetun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: kyllä pääosin**

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntalakiluonnoksen 9 luvun säännökset maakunnan palvelulaitoksesta tulee poistaa. Vaaleilla valitulla maakuntavaltuustolla tulee olla suorat vaikutus-mahdollisuudet sen vastuulla olevien palvelujen strategiaan linjauksiin ja oman palvelutuotannon rakenteisiin ja toimintatapaan.

Maakunnan taloudellinen ohjaus tulisi perustua kuntien jäsenmaksurahoitukseen eikä laissa ehdotettuun avoimen piikin malliin.

Tietynasteinen palvelujen keskittäminen on tarpeen kokonaiskustannusten hillitsemisen ja riittävien henkilöstöressurssien turvaamisen näkökulmasta. Maakunnan asukkaiden palvelujen saatavuuden kannalta olennaista on valinnanvapausmallin toteuttamistapa.

Esitetyn mallin heikkous on maakunnan mahdollisuus lakkauttaa lähipalveluja pienistä maakunnan reuna-alueen kunnista ja keskittää palvelut tuottajan kannalta edullisiin paikkoihin ja jättää logistiikkakulut kansalaisten vastuulle. Tämä olisi torjuttavissa yksikanavaisella rahoituksella, jossa logistiikkakulut olisivat palveluntuottajan kustannuksia.

Yhteistyöalueen maakuntien keskenään solmima yhteistyösopimus on sinällään sopimusosapuolia sitova. Sitovuus ei ole perustelua siltä osin kuin valtiolle on annettu toimivaltaa päättää maakuntien yhteistyösopimuksesta lakiluonnoksen 18 §:n mukaisesti. Maakuntia tulee kuulla, mihin yhteistoiminta-alueeseen he luontaisen asioinnin, liikenneyhteyksien ja yhteistyön näkökulmasta kuuluvat. Päijät-Hämeen kunnat ovat esittäneet yksimielisen esityksen vuonna 2013 (uudistettu 5/2016), että sosiaali- ja terveystoiminnan osalta, yhteistyösuunta ja järjestämissopimus tehtäisiin eteläisen alueen, Helsinki- vetoisen alueen kanssa. Uudistukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tulee asiakaslähtöisen integraation toteutua peruspalvelujen ja erityispalvelujen (vertikaalinen integraatio) sekä sote- että peruspalvelujen (horisontaalinen integraatio) ja maakunnan vastuulla olevien sotepalvelujen ja myös pääosin kuntien vastuulle jäävien hyvinvointipalvelujen välillä.

Lakiesitys on kenties heikoimmillaan kuntien ja maakunnan rajapintojen osalta seuraavissa asioissa: terveyden edistäminen, työllisyyden hoito ja syrjäytymisen ehkäisy. Nämä ovat varsin keskeisiä integraation liittyviä kysymyksiä, joiden kustannusvaikuttavuus on suuri.

Jos asiakasnäkökulma haluttaisiin mukaan, tulisi tuotantomallina olla asiakkaiden omistamat osuusyhtiöt tai -kunnat.

Maakuntien palvelujen järjestämiseen kohdistuvan poliittisen ohjauksen tulisi kohdistua ainoastaan strategiaan tavoitteisiin. Sen sijaan valtion ohjauksen tulisi kohdistua toiminnan sisältöön, laatuun ja vaikuttavuuteen, jota valtion tulee seurata keskitetysti, kuten Ruotsissa.

Palvelujen järjestämisen ja tuottamisen eriyttäminen on keskeinen keino synnyttää aito monituottaja-malli ja se on myös kannatettavaa uudistuksen tavoitteisiin nähden.

Malli edellyttää aitoa yksikanavaista rahoitusta, jota ilman lakiesitys ei voi toimia.

Yhtiöittämisen tarkoituksena on tuoda palvelut kokonaan avoimen kilpailun piiriin. Valitettavasti tarjosten vertailussa tarvittava laaturekisteri puuttuu edelleen Suomesta, vrt. Ruotsi.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Vastaajien määrä: 1



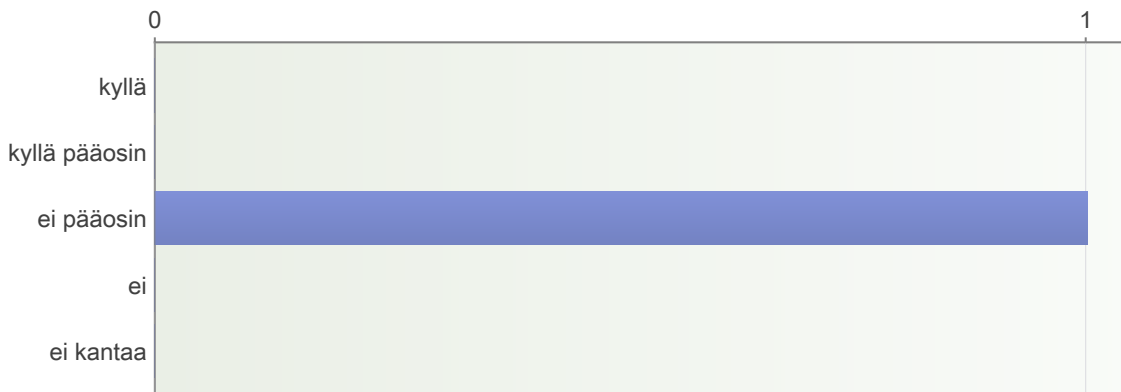
**Avoimet vastaukset: kyllä**

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymyksen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaantulon 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

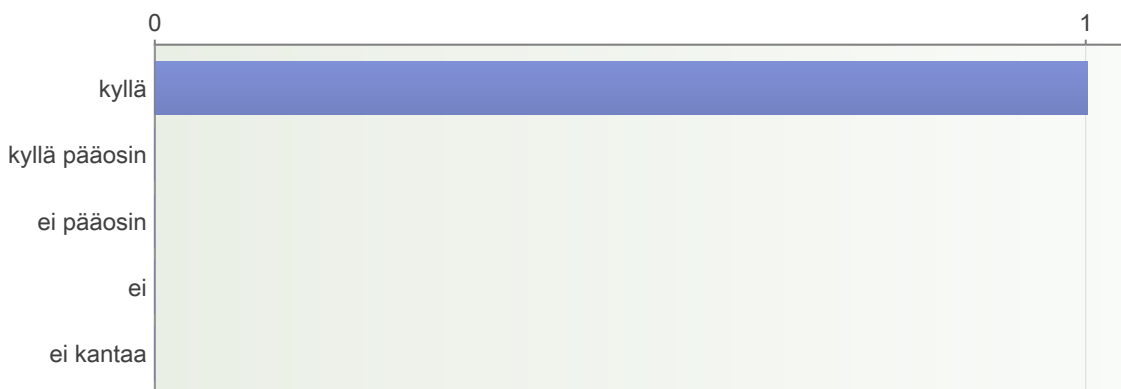
Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: ei pääosin**

22. 20. Voimaantulon 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

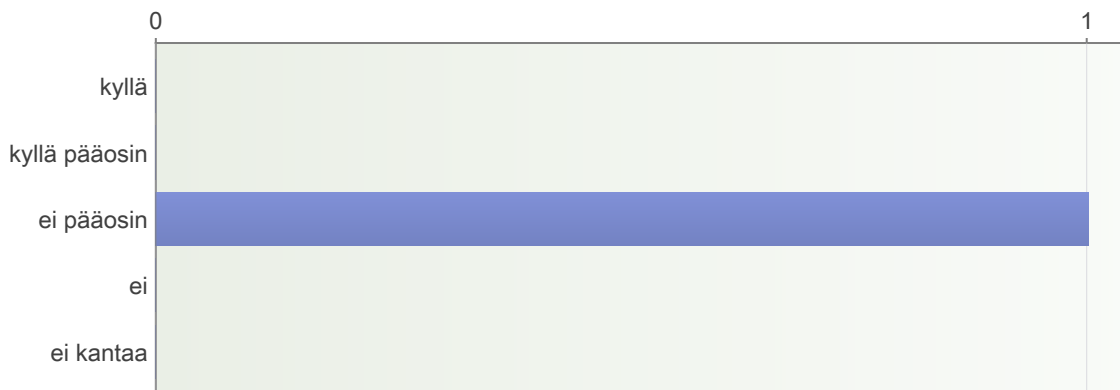
Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: kyllä**

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: ei pääosin**

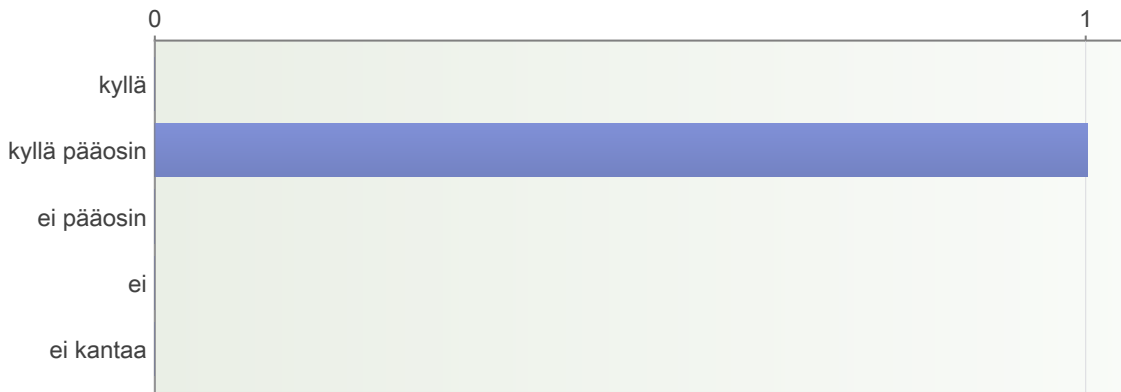
24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Sote-kiinteistöomaisuuteen liittyvät riskit tulee järjestelyssä kohdentaa pääosin sille osapuolelle (maakunta, perustettava maakuntien toimitilayhtiö), joka omilla toimillaan pystyy vaikuttamaan kiinteistöjen käyttötarpeeseen. Mikäli lainvalmistelussa edetään lakiluonnoksessa esitetyn ratkaisun pohjalta, tulee varmistaa, ettei kunnille aiheudu omistamiinsa sote-kiinteistöihin liittyviä taloudellisia riskejä ja seuraamuksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätekö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

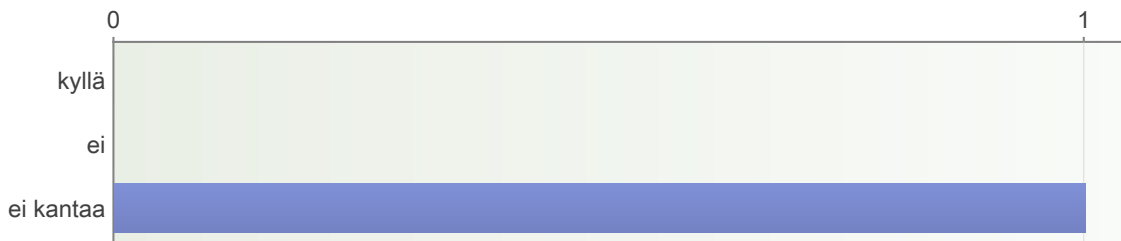
Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: kyllä pääosin**

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: ei kantaa**

## 27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistuksen keskeinen elementti on että kokonaisveroaste ei saa nousta ja niiltä osin jonkinlainen siirtymäkausi rajoitteineen on perusteltu.

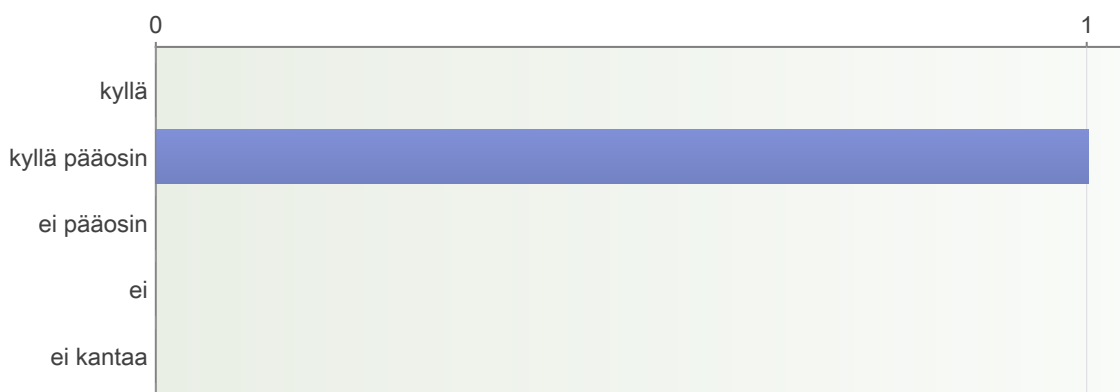
Koska uudistuksen reunaehdoksi on asetettu, ettei minkään kunnan tuloveroprosentti uudistuksen vuoksi saa nousta, kaikkien kuntien tuloveroprosenttia ehdotetaan alennettavaksi tasasuuruisesti 12,30 prosenttiyksiköllä vuonna 2019. Tämä tuloveroprosentin alennus on mitoitettu kunnilta maakunnille siirtyvien tehtävien valtakunnallisten kustannusten perusteella. Kunnan oikeus päättää veroprosentistaan kuuluu perustuslaissa turvatus kunnallisen itsehallinnon ytimeen, eikä sitä saisi rajoittaa.

Työterveyshuollon kuntien 100 %:sti omistamat yhtiöt

Kuntien omistaman työterveyshuollon asema tulee selkeästi turvata voimaanpainolakiluonnoksessa siten, että kuntaomisteisten työterveysyhtiöiden osakkeita ei siirretä maakunnalle. Työterveyshuolto on työnantajien rahoittamaa toimintaa, jota maakunta- soteuudistus vain sivuaa, joten on selvítettävä tarkemmin uudistuksen vaikutus työterveyshuoltoon. Elinkeinopoliittisesti työterveyshuolto tukee yritysten ja kuntien henkilöstön työkykyä ja kilpailukykyä. Jos kuntien omistamia työterveyshuollon osakkeita siirretään maakunnille, on koko työterveyshuoltojärjestelmä liitettävä osaksi soteuudistusta.

## 28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveystalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: kyllä pääosin**



29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

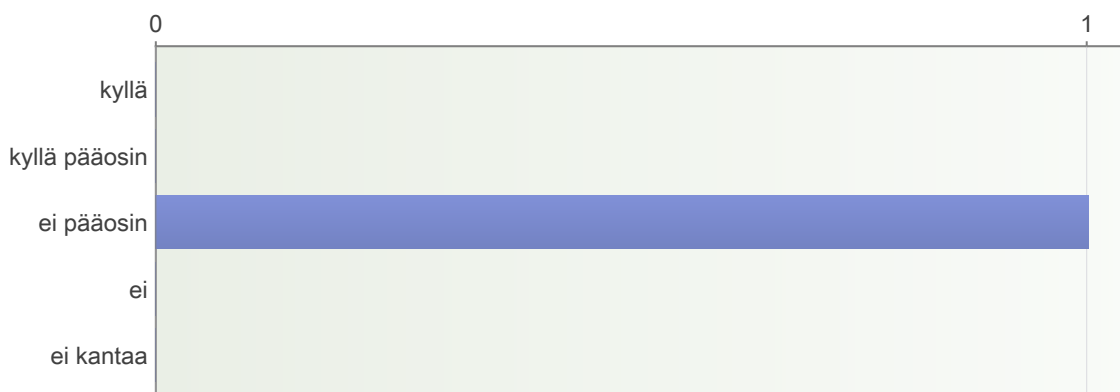
Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: ei kantaa**

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: ei pääosin**

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: kyllä**

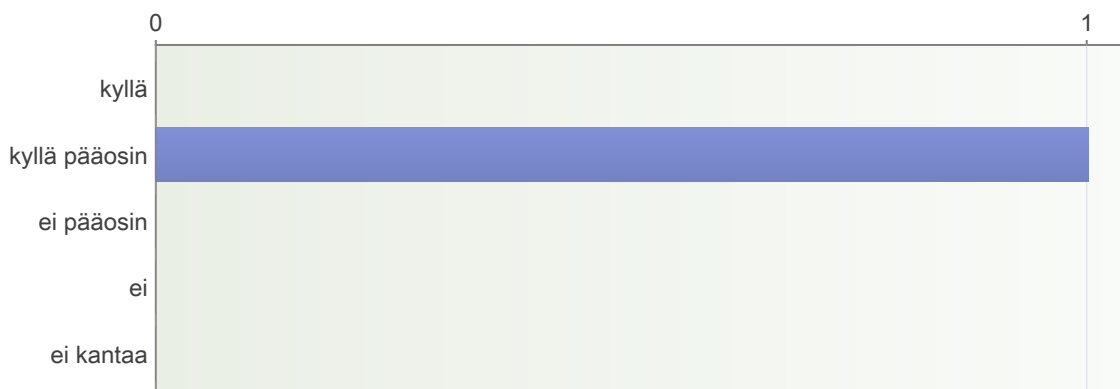
32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Vastaajien määrä: 1

- Aloitusvaiheessa kyllä, mutta jatkossa tulisi siirtyä jäsenmaksupohjaiseen malliin. Siirtymäaika on riittävän pitkä ja riittävästi porrastettu. Taloudessa on sisäänrakennettu muutosrajoitin 60/40 jako valtion ja kuntien kesken, menojen ja talouden osalta, mikä aiheuttanee suuria ongelmia eräiden kuntien kesken ja asettaa kunnat hyvin eritaso-arvoiseen asemaan.

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1



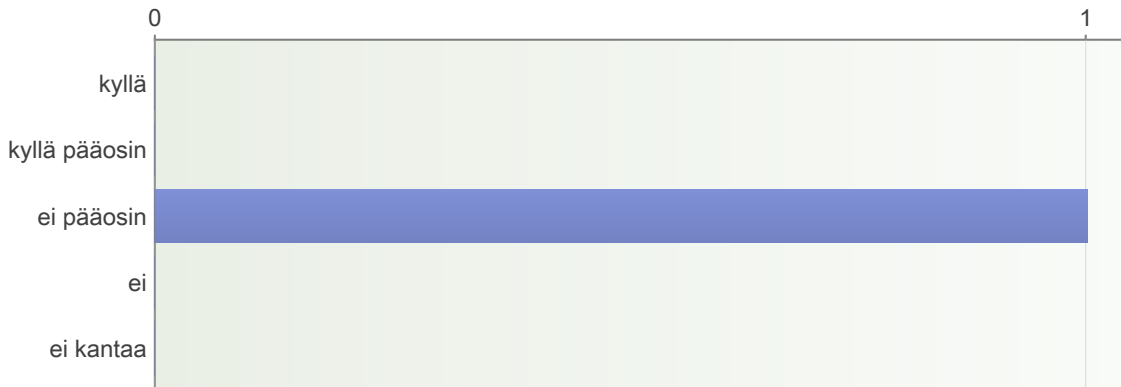
**Avoimet vastaukset: kyllä pääosin**

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

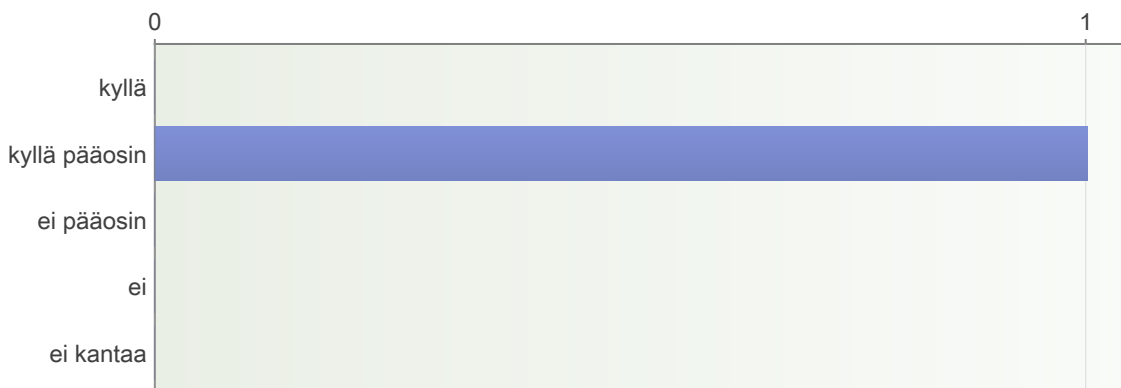
Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: ei pääosin**

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: kyllä pääosin**

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

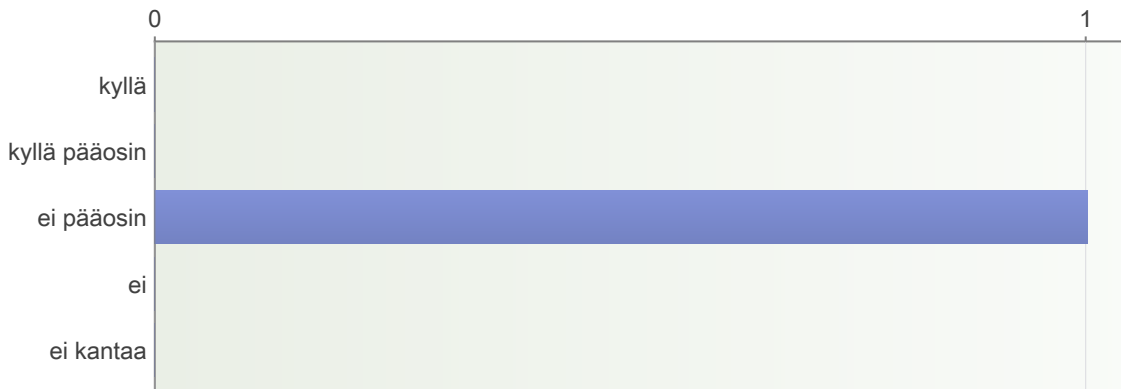
Vastaajien määrä: 1

- Kuntatalouden kestävyuden arviointi lakiesityksessä on epävarmaa, ja on syytä epäillä, että etteivät laskelmat kuntien tulopohjista ole niin kestäväällä pohjalla kuin on esitetty.

Jos asia ratkaistaan poliittisesti, ratkaisu on yhtä hyvä kuin entinenkin. Jos halutaan tieteellinen selvitys, on asia tutkittava.

38. 36. Pidätekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: ei pääosin**

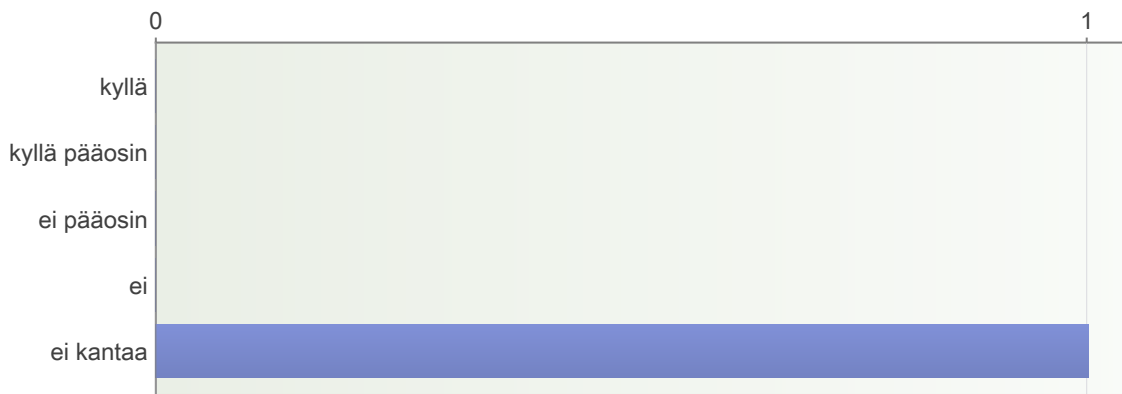
39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Vastaajien määrä: 1

- Viittaamme edellä esittämäämme jäsenmaksuperusteiseen rahoitusmalliin.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

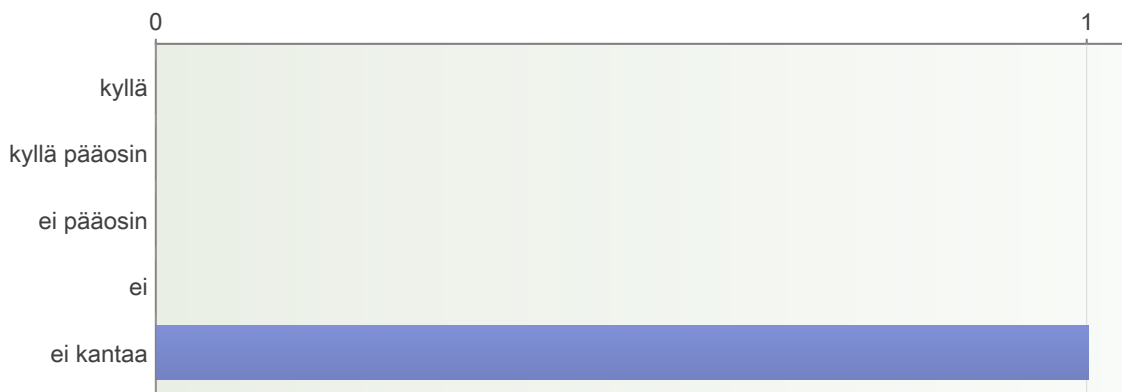
Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: ei kantaa**

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1



**Avoimet vastaukset: ei kantaa**

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Ei vastauksia.

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Vastaajien määrä: 1

- Valtio takaa, että se tarvittaessa rahoittaa lakisääteiset tehtävät.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Ei vastauksia.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.